

Standardy Ochrony Małoletnich w Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom i Rodzinom AMICI

Niniejszy dokument powstał w trosce o dobrostan społeczności uczestników zajęć w Świetlicy Socjoterapeutycznej, prowadzonej przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinom AMICI w celu zapewnienia dla wszystkich i każdego z osobna należytej ochrony przed jakąkolwiek formą krzywdzenia oraz zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa. Osobami, które zobowiązane są do przestrzegania standardów zawartych w poniższym tekście są wszyscy współtworzący personel placówki wsparcia dziennego: kierownik, logopeda, psychologowie oraz wychowawcy-socjoterapeuci.

Dokument określa:

- Podstawę prawną dla Standardów Ochrony Małoletnich;
- Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników do placówki;
- Zasady zapewniające bezpieczne relacje pomiędzy uczestnikami a pracownikami placówki, w szczególności dotyczące zachowań niedozwolonych wobec małoletnich;
- Zasady zapewniające bezpieczne relacje rówieśnicze pomiędzy uczestnikami;
- Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
- Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku uczestnika zajęć socjoterapeutycznych;
- Monitoring i aktualizacja procedury;
- Wzory dokumentów adresowanych do zewnętrznych instytucji, o których mowa w Standardach.

Akty prawne stanowiące podstawę Standardów Ochrony:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304, 1606).
2. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809).
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17).

4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37).
 5. Ustawa z dnia z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, 1429, 1606, 1615, 1667, 1860, 2760).
 6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606).
 7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2023 poz. 1870).
- oraz pozostałe akty prawne regulujące zatrudnienie pracowników, współpracę z wolontariuszami oraz podmiotami zewnętrznymi, a także wewnętrzne regulaminy pracy.

§ 1. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników do placówki

Kierownik świetlicy socjoterapeutycznej prowadzonej przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinom AMICI jest zobowiązany do zatrudniania osób posiadających odpowiednie kwalifikacje oraz predyspozycje pozwalające na zapewnienie bezpieczeństwa uczestnikom zajęć.

1) Kierownik dokonując sprawdzenia kwalifikacji osoby do zatrudnienia oraz predyspozycji dających rękojmię zapewnienia bezpieczeństwa zapoznaje się z:

- a) danymi osobowymi pozwalającymi na pełną identyfikację osobową oraz pełnymi danymi kontaktowymi osoby zatrudnianej;
- b) dokumentami potwierdzających wykształcenie, kompetencje i doświadczenie w pracy z młodzieżą (szczególnie w przypadku specjalistów zdrowia psychicznego);
- c) referencjami z poprzednich miejsc zatrudnienia w szczególności zatrudnienia w podmiotach, w których kandydat miał styczność z dziećmi lub podania kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić (o ile wcześniej dana osoba była zatrudniona);
- d) informacją z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym oraz informacją z Krajowego Rejestru Karnego

2) Kierownik przed zatrudnieniem osoby weryfikuje dane osobowe kandydata/kandydatki w rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym), a wydruk z rejestru przechowuje w dokumentacji pracownika.

3) Kierownik żąda przedstawienia zaświadczenia o niekaralności, jeżeli przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w danych zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności oraz oświadczenia o braku toczących się postępowań przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych w sprawach na szkodę małoletnich. W przypadku braku możliwości przedstawiania powyższego zaświadczenia, placówka poprosi kandydata/kandydatkę o złożenie oświadczenia o niekaralności i braku toczących się postępowań przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych w sprawach na szkodę małoletnich.

4) Przed rozpoczęciem pracy każda osoba jest zobowiązana do zapoznania się i zaakceptowania, a w pracy kierowania się Standardami Ochrony Małoletnich.

§ 2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje pomiędzy uczestnikami zajęć a pracownikami placówki, w szczególności dotyczące zachowań niedozwolonych wobec małoletnich.

Pracownicy w relacji z dziećmi kierują się zasadami szacunku akceptacji, równego traktowania i tolerancji obejmującej płeć, tożsamość, orientację psychoseksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd. Zapewnienie bezpieczeństwa jest wspólnym obowiązkiem wszystkich pracowników a komunikacja z uczestnikami uczęszczającymi do placówki powinna być przyjazna, oparta na szacunku, pozbawiona wulgarności, wrogości, złośliwości i agresji.

1) Zabronione są wszelkie zachowania noszące znamiona przemocy fizycznej, emocjonalnej i seksualnej.

2) Nie wolno ujawniać informacji dotyczących uczestników innym osobom; w szczególności informacji o sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej, jeżeli sytuacja tego nie wymaga (interwencja kryzysowa – konieczność włączenia innych osób w realizację procedury udzielenia wsparcia).

3) Należy szanować prawo uczestnika zajęć do prywatności, a jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko należy mu to wyjaśnić najszybciej jak to możliwe.

- 4) Podejmując decyzje dotyczące uczestnika należy go każdorazowo poinformować i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania i obawy, będąc jednocześnie w kontakcie z jego rodzicami bądź opiekunami prawnymi.
- 5) W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec uczestnika zajęć należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego.
- 6) Udział dziecka w wyjazdach i wycieczkach możliwy jest tylko za zgodą rodzica/opiekuna. Podczas wyjazdów i wycieczek z noclegami zabronione jest spanie z uczestnikiem w jednym pokoju.
- 7) Pracownicy są zobowiązani do przestrzegania zasad dotyczących kontaktu z uczestnikami zajęć poza godzinami pracy.
 - a) Podstawową formą kontaktu z młodzieżą i ich rodzinami są służbowe kanały komunikacji tj. telefon służbowy, mail służbowy;
 - b) Spotkania z uczestnikami po godzinach pracy, jeżeli są niezbędne, mogą odbywać się tylko po uzyskaniu zgody kierownika placówki, a ich rodzice/ opiekunowie muszą wyrazić zgodę.
- 8) Pracownicy są zobowiązani do przestrzegania zasad bezpieczeństwa cyfrowego podczas korzystania z prywatnych urządzeń elektronicznych w czasie wykonywania obowiązków służbowych.

§ 3. Zasady zapewniające bezpieczne relacje rówieśnicze pomiędzy uczestnikami zajęć

- 1) Placówka przygotowuje zasady bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi:
 - a) na zajęciach z wychowawcą, zapoznając się ze statutem placówki;
 - b) opisując wszelkie procedury obowiązujące w placówce w formie przyjaznej, dostosowanej do potrzeb i możliwości percepcyjnych małoletnich;
 - c) biorąc pod uwagę indywidualne doświadczenia każdego uczestnika, które mogą tymczasowo bądź trwale wpłynąć na jego dobrostan psychofizyczny i możliwości edukacyjne.
- 2) Naczelną zasadą relacji między małoletni jest działanie z szacunkiem, z uwzględnieniem godności i potrzeb wszystkich małoletnich.

- 3) Uczestnicy zajęć mają obowiązek powstrzymać się od używania przemocy, znęcania się nad innymi, wykorzystywania przewagi, używania wulgarnego i obraźliwego języka.
- 4) Małoletni mają obowiązek powstrzymania się wobec innych od zachowań niestosownych, regulowanych nie tylko przepisami prawa, ale także normami społecznymi i kulturowymi.
- 5) Uczestnikom zajęć zabrania się utrwalania i publikowania wizerunku innych osób w sytuacji, gdy nie wyrazili na to zgody oraz w sytuacjach, które mogą ich zawstydząć i obrażać.
- 6) Spożywanie alkoholu, palenie papierosów bądź innych wyrobów zawierających nikotynę, przyjmowanie nikotyny w sposób inny niż wziewny oraz przyjmowanie innych substancji psychoaktywnych jest w placówce surowo zakazane.
- 7) Zarówno pracownicy placówki, jak też członkowie społeczności uczestników mają kategoryczny zakaz dystrybucji substancji wyżej wymienionych pomiędzy uczestnikami.
- 8) Małoletni mają prawo i obowiązek do informowania wychowawców o każdej sytuacji zagrożenia życia, zdrowia albo dobrostanu dla nich lub dla innej osoby.

§ 4. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

Każdy pracownik Świetlicy Socjoterapeutycznej prowadzonej przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinom AMICI zwraca uwagę na czynniki ryzyka związane z krzywdzeniem osób uczęszczających do placówki. Jeżeli podejrzewa, że zachodzi sytuacja krzywdzenia dziecka, ma obowiązek podjęcia natychmiastowego działania w celu zapewnienia mu bezpieczeństwa i ochrony przed krzywdzeniem.

- 1) Kierownik placówki wskazuje osobę odpowiedzialną za koordynowanie ochroną małoletnich w placówce, a także każdorazowo odpowiedzialną za podjęcie interwencji w przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa.
- 2) Pracownik wskazany przez kierownika musi zapewnić dziecku bezpieczeństwo, wsparcie i pierwszą pomoc (w sytuacjach uzasadnionych można i należy włączyć także inne osoby posiadające kompetencje do udzielenia adekwatnej pomocy)
 - a) Zadbać o bezpieczeństwo dziecka, odseparować je od osoby podejrzewanej o krzywdzenie i powiadomić osobę w placówce będącą koordynatorem ds. ochrony małoletnich a w razie zagrożenia zdrowia i życia należy natychmiast wezwać służby ratunkowe;

- b) Przy konieczności wezwania służb ratunkowych należy niezwłocznie poinformować rodziców/opiekunów prawnych dziecka o zaistniałej sytuacji;
- c) W przypadku uzyskania informacji o przemoc domowej należy niezwłocznie zainicjować procedurę Niebieska Karta;
- d) Osoba odpowiedzialna za ochronę małoletnich informuje rodzica/opiekuna o krzywdzeniu dziecka.
- e) W przypadku zaniedbań lub niewydolności opiekuńczo-wychowawczych należy przeprowadzić z rodzicami/opiekunami rozmowę celem ustalenia sytuacji rodzinnej, materialnej i poinformować o dostępnych formach pomocy;
- f) Należy po decyzji kierownika placówki doraźnie powołać zespół odpowiedzialny za interwencję, który przygotowuje plan wsparcia małoletniego oraz określi jakie kroki podejmie placówka w celu zapewnienia uczestnikowi zajęć bezpieczeństwa. Jeżeli osobą krzywdzącą dziecko jest pracownik, do zadań powołanego przez kierownika zespołu należy sporządzenie dokumentacji opisującej zdarzenie/zdarzenia oraz zaprezentowanie ich dyrekcji;
- g) W przypadku krzywdzenia dziecka przez inną osobę małoletnią (przemoc rówieśnicza) należy rozpocząć działania związane z przeciwdziałaniem przemocy rówieśniczej i hejtowi;
- h) W każdej sytuacji zagrożenia/krzywdzenia w środowisku domowym należy rozważyć zawiadomienie Sądu Rodzinnego, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny – po decyzji kierownika placówki pismo powinien sporządzić wychowawca uczestnika zajęć.

3) Z każdego zdarzenia krzywdzenia bądź podejrzenia krzywdzenia dziecka należy sporządzić notatkę służbową oraz protokół z podjętych działań. Częścią dokumentacji pozostają również zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz pisma do Sądu Rodzinnego. Dokumentacja dotycząca ochrony małoletnich przechowywana jest w Świetlicy Socjoterapeutycznej prowadzonej przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinom AMICI a za całość dokumentacji odpowiada kierownik lub wyznaczona przez niego osoba.

§ 5. Ochrona danych osobowych i wizerunku dziecka.

Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie

swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenia o ochronie danych)

- 1) Placówka uznaje prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewniając ochronę wizerunku dziecka.
- 2) Nie wolno upubliczniać w mediach wizerunku dziecka bez zgody rodzica/ opiekuna i uwzględnić należy również zdanie uczestnika zajęć.
- 3) Nie wolno udostępniać mediom kontaktu do rodziców/opiekunów uczestnika zajęć w celu pozyskania zgody na udostępnianie wizerunku.
- 4) Dane osobowe uczestnika zajęć i jego rodziny udostępniane są wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.

§ 6. Monitoring i aktualizacja Standardów

Założeniem niniejszych Standardów Ochrony jest ustalenie zasad przyjaznej i bezpiecznej relacji pracowników Świetlicy Socjoterapeutycznej z uczestnikami zajęć oraz zasad bezpiecznych relacji pomiędzy rówieśnikami, ale też stałe doskonalenie tych zasad.

- 1) Osoby, o których mowa w całym dokumencie odpowiedzialne są za monitorowanie realizacji Standardów, za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów, prowadzenie rejestru zgłoszeń (przy powołaniu zespołu interwencyjnego) oraz proponowanie zmian nie rzadziej niż co 2 lata.
- 2) Zadaniem członków zespołu wychowawców oraz kierownika jest organizowanie szkoleń/warsztatów dla pracowników oraz uczestników przypominających zasady ochrony małoletnich przyjęte w placówce

§ 7. Standardy wchodzi w życie uchwałą z dniem podpisania jej przez kierownika Świetlicy Socjoterapeutycznej prowadzonej przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinom AMICI z siedzibą w Poznaniu, Os. Stare Żegrze 79/21, 61-249 Poznań.

Kierownik

Załącznik Nr 1

Poznań, dnia.....

Dane zawiadamiającego

(nazwa, adres, dane kontaktowe)

Sąd Rejonowy Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

Wydział Rodzinny i Nieletnich

al. Marcinkowskiego 32, 61-745 Poznań

Wniosek o wgląd w sytuację życiową osoby małoletniej

Z uwagi na powyższą informację o nieprawidłowej sytuacji rodzinnej osoby małoletniej, stosownie do art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego wnosimy o wgląd w sytuację życiową małoletniego/małoletniej Rodzicami/opiekunami osoby małoletniej są.....

Kierując się dobrem dziecka wnosimy o rozważenie wydania tymczasowych zarządzeń opiekuńczych na czas trwania postępowania poprzez (np. ustanowienie nadzoru kuratora sądowego nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej nad dzieckiem przez obojga rodziców, umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, zobowiązanie rodziców dziecka do zapewnienia mu wsparcia psychologicznego/psychiatrycznego, podjęcia terapii odwykowej przez rodziców, ukończenia „Szkoły dla Rodziców”, itp.).

Uzasadnienie (szczegółowy opis sytuacji rodzinnej)

W tym miejscu w sposób możliwie szczegółowy opisujemy sytuacje w życiu dziecka, które nas niepokoją i uzasadniają ingerencję sądu opiekuńczego w sytuację rodziny.

Podajemy wszystkie informacje jakie posiadamy. Wskazujemy dane ewentualnych świadków sytuacji rodzinnej. Do pisma należy dołączyć wszelką posiadaną dokumentację, z której wynika jak wygląda sytuacja życiowa dziecka, która będzie przydatna do prowadzenia postępowania wyjaśniającego/opiekuńczego przez sąd. Należy także wskazać bezpośrednie dane kontaktowe do osoby wnoszącej o wgląd w sytuację życiową dziecka. Sprawami tego typu zajmują się wydziały rodzinne i nieletnich sądów rejonowych właściwych z uwagi na aktualne miejsce zamieszkania/pobytu osoby małoletniej.

Czytelny podpis
osoby wnioskującej o wgląd

Załącznik Nr 2

Poznań, dnia.....

Dane zawiadamiającego

(nazwa, adres, dane kontaktowe)

Prokuratura Rejonowa Poznań-Nowe Miasto w Poznaniu

ul. Solna 10

61-001 Poznań

Zawiadomienie o możliwości popełnieniu przestępstwa

Na podstawie art. 304 Kodeksu postępowania karnego zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę osoby małoletniejzam. lat
.....

Uzasadnienie (szczegółowy opis zdarzeń)

W tym miejscu w sposób opisujemy przestępstwo do jakiego doszło. Podajemy miejsce, czas, okoliczności, dane sprawcy lub cechy pozwalające na jego identyfikację. Wskazujemy dane świadków przestępstwa. Do zawiadomienia należy dołączyć posiadaną wszelką posiadaną dokumentację, z której wynika, że doszło do przestępstwa.

Czytelny podpis
osoby zawiadamiającej

Załącznik Nr 3

**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad
ochrony dzieci**

.....
(miejscowość, data)

Ja,....., nr pesel....., oświadczam, że nie byłam(em)
skazana(y) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności
i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie
żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam(em) się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi
wi zobowiązuję się do ich
przestrzegania.

.....
(podpis)

Załącznik Nr 4

Zasady udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom polityki do jej zaznajomienia i stosowania

1. Wszelkie dokumenty/procedury/polityki związane z wprowadzeniem Standardów Ochrony Małoletnich są udostępniane personelowi, małoletnim i ich opiekunom na żądanie.
2. Dokumenty można znaleźć na stronie internetowej placówki:
.....
3. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się z ww. dokumentacją po zawarciu umowy o pracę.
4. Rodzice/opiekunowie małoletnich zapoznawani są z ww. dokumentami i zobowiązani są do ich podpisania.

Oświadczenie

Ja niżej podpisana(y) oświadczam, że zapoznałam(em) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów Ochrony Małoletnich obowiązującą w Świetlicy Socjoterapeutycznej prowadzonej przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Rodzinom AMICI i przyjmuję ją do realizacji.

Data i podpis pracownika placówki: